

Jordi Amat

Tornar a Waterloo

El tiquet per aparcar val 6 euros amb 75, però ja s'han exhaurit les entrades per assistir als espectacles. El clímax de la commemoració serà la recreació in situ dels dos grans moments de la batalla: primer l'atac de l'exèrcit francès (la cadira numerada, *sold out*, valia 58 euros), després la definitiva reacció militar aliada (58 euros més per veure-ho des de la tribuna). A Europa, diuen, no s'ha fet cap recreació bèl·lica tan fastuosa. 100 canons, 300 cavalls, 5.000 figurants. No és, certament, una efemèride qualsevol. Aquest dijous farà dos-cents anys exactes de la batalla de Waterloo (a Bèlgica), que va suposar la definitiva derrota de l'emperador Bonaparte. A les 9 del vespre del 18 de juny del 1815 el duc de Wellington i el general prussià Von Blücher feren seu el quarter des del qual Napoleó, escàpol, havia dirigit malalt la batalla. Una vegada detingut fou confinat a l'illa de Santa Elena, on moriria al cap de sis anys. Tornar a Waterloo serà, segur, tota una experiència de reviviscència del passat a través dels sentits (talment una ficció anti-quària).

També val la pena tornar a Waterloo per reflexionar sobre els moments crucials de la història moderna d'Europa. És el que proposa l'acte que se celebrarà dijous a les vuit del vespre a l'escola Eina. Es projectaran fragments del clàssic del cinema mut *Napoléon*, d'Abel Gance, que es va filmar el 1927, i es repassarà una petita part de la iconografia que al llarg d'aquests dos segles ha generat aquell general cors que, segons Hegel, va arribar a personificar l'ànima del món i que generació rere generació (així consta a una entrada del darrer dietari de Valentí Puig) ha inflammat tanta imaginació perquè la seva trajectòria pública va construir el perfil d'un veritable heroi tràgic. Van caldre 150.000 homes, integrats en una coalició multiestatal, per derrotar l'emperador. El Congrés de Viena, que havia condemnat Napoleó com a proscrit, aconseguia els seus dos propòsits definidors: restablir les fronteres i intentar rehabilitar la ideologia d'un antic règim que encara no feia un quart de segle semblava que la Revolució Francesa havia enterrat per sempre. ●

Elisabet Viladomiu

Crònica d'un terratrèmol anunciat

El terratrèmol que va assolir el Nepal el 25 d'abril passat va segar la vida de més de 8.500 persones i la destrucció del país va ser gairebé total. Malgrat l'elevat nivell de risc de la zona i les encertades prediccions dels sismòlegs, les autoritats no van prendre les mesures adequades per prevenir el desastre humanitari. Què es podria haver fet per estar més preparats i minimitzar les conseqüències del terratrèmol? I, sobretot, què s'hauria de fer a partir d'ara per preve-

E. VILADOMIU, directora de Riscos, Crisi i Resiliència de l'Institut Cerdà

Miquel Roca Junyent

Fulls de ruta

els signants del full de ruta del procés sobiranista destacaven la importància dels ajuntaments per assolir els objectius que es proposaven. Era decisiu, deien, que els ajuntaments es constituïssin en un motor rellevant del procés, i així construir el futur des de la base del país. En el seu discurs, aquesta voluntat era coherent. El que potser no ho resulta tant és que, a l'hora de la veritat, les aliances i pactes fets per constituir els nous governs municipals no hagin tingut en compte aquell full de ruta i n'hagin definit un de ben diferent.

Així, els signants del full de ruta sobiranista, en molts casos, han preferit conformar majories amb forces que no s'hi han adherit, de tal manera que, ara, molts ajuntaments estaran governats des d'òptiques i perspectives allunyades dels objectius d'aquell procés.

Avui Catalunya té, doncs, dos fulls de ruta. No coincidents. Amb protagonistes creuats. El futur esdevé més complicat. Amb quina clau, i tenint en compte les aliances municipals, s'haurien de llegir els possibles resultats del 27-S? El que hi hauria en joc seria una majoria sobiranista o una majoria de canvi social radical? Les dues respostes serien igualment llegendàries, però tindrien lectures i conseqüències ben diferents. I ara no queda

clar quines son les prioritats de cadascú; o, almenys, d'alguns.

No hi ha dubte que estem en un moment crucial. Una nova etapa ha començat, encara que quedi molt per definir i concretar. Però l'escenari és diferent, i difícilment tornarà a ser semblant als que hem viscut en els darrers 35 anys. I tot canvi comporta riscos, però també esperances. Però aquestes estaran més fonamentades en la mesura que hi hagi coherència i responsabilitat. I, sobretot,

Avui Catalunya té dos fulls de ruta no coincidents, amb protagonistes creuats; el futur esdevé més complicat

capacitat de generar estabilitat i progrés, cohesió i benestar, seguretat i llibertat.

Els grans valors demanen respostes clares, inequívokes. És el moment de les grans coincidències; de les que es fan relativitzant certes discrepàncies, marginant personalismes, arraconant petites ambicions. I, sobretot, plantant cara a la demagogia.

Hi ha un full de ruta per a aquesta pretensió?

TINTA CARREGADA Joma

Miguel Ángel Aguilar

Visca Zapata!

L'actualitat tergiversa la realitat, com ens advertia, precis, Carlos Luis Álvarez Cándido. Així, hi va haver uns anys en què la referència a Ortega va deixar d'evocar José Ortega y Gasset perquè va ser traspasada a Juan Luis Ortega Escós, president de les Associacions Professionals d'Estudiants el 1965, que havia adquirit gran efervescència. Es pot recordar també el cas d'un aficionat al futbol que va exclamar "Només li faltava això, a l'Osa-suna!" en assabentar-se de la mort de Marañón el 1960, perquè els de Pamplona tenien mitificada una línia formada per Marañón-Glaría. De la mateixa manera, en aquests dies la menció a Zapata difumina un dels líders de la revolució mexicana retratat a la pel·lícula d'Elia Kazan (1952) amb Marlon Brando encarnant el paper, per conduir-nos al regidor de la candidatura d'Ahora Madrid que respon per Guillermo.

Un bon amic periodista assenyala-va ahir a la seva secció *El telegrama* de l'informatiu *Hora 14*, de la Ser, que els principis proclamats s'han d'aplicar de la manera més exigent a la pròpia conducta i a la de l'entorn de col·laboradors. Sabem que les bromes ens fan perdre el nord, com ens té ensenyat Milan Kundera. El cas de Guillermo Zapata no és el de *Charlie Hebdo*, ni tampoc suposava incórrer en cap risc personal. Es rebran els atacs procedents dels aguirristes, transvestits en vestals de la democràcia i dels drets humans i caldrà aprendre que carregarem amb els tuits per sempre més, igual com els escarabats piloters ho fan amb els seus excrements. Per això la necessitat que Zapata dimités pel bé de la corporació i es retirés amb ordre, més encara en aquest moment inaugural.

Cal recordar l'escena en què el president Porfirio Díaz rep un grup de peticionaris i subratlla el nom de Zapata pel seu comportament insolent. Més endavant qui ocupa el despatx de l'autoritat és Emiliano, el qual també marca un dels peticionaris, i es veu a si mateix repetint el gest amb què en el passat havia estat assenyalat. Els nouvinguts han de gravar a foc el sentiment de provisionalitat i mantenir-se vigilants en especial envers les seves pròpies files, perquè ningú no està immunitzat davant del rovell de la corrupció. ●